

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 1T/89/2007
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1107010641
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roland Kemény
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2016:1107010641.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava 1, samosudca JUDr. Roland Kemény na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13.06.2016 v Bratislave takto

rozhodol:

Obžalovaná:

P. M. E. nar. XX.XX.XXXX N. Š.
trvale bytom K. X, C.

sa podľa § 285 písmena b) Tr. por.

O s l o b o d z u j e

Spod obžaloby, podľa ktorej sa mala dopustiť trestného činu podvodu podľa § 250 odsek 1, odsek 4 Tr. zák. (účinného do 31.12.2005) na tom skutkovom základe, že ako konateľ spoločnosti SLOVFORFAIT s. r. o. Bratislava uviedla poškodenú spoločnosť PN-KOREKT, družstvo, Piešťany, do omylu tým, že v sídle spoločnosti 3 ISLANDS na Záhradníckej ulici č. 27 v Bratislave

- Dňa 16. júla 2004 podpísala mandátnu zmluvu číslo 04, ktorou sa zaviazala pre mandanta uzatvorenie zmluvy o poskytnutí a čerpaní hypotekárneho úveru s tuzemskou bankovou inštitúciou vo výške 1,1 miliardy slovenských korún na realizáciu investičného zámeru mandanta v zmysle zmluvných podmienok, na základe čoho bola spoločnosť SLOVFORFAIT s. r. o. vyplatená záloha na províziu vo výške 200.000,- Sk vkladom na účet číslo XXXXXXXX/XXXX v Uni Banke a. s. Bratislava,

- Dňa 24. septembra 2004 podpísala mandátnu zmluvu číslo 06, ktorou sa zaviazala pre mandanta uzatvorenie úverovej zmluvy na čerpanie úverových zdrojov tuzemskou bankovou inštitúciou vo výške 200 miliónov slovenských korún na realizáciu kúpy pozemku a výstavbu liečebných apartmánov v Piešťanoch v zmysle zmluvných podmienok, na základe čoho bola spoločnosť SLOVFORFAIT s. r. o. vyplatená záloha na províziu vo výške 800.000,- Sk vkladom na účet číslo XXXXXXXXXX/XXXX v Tatra banke, a. s. Bratislava vo výške 200.000,- Sk a prevodom na účet číslo XXXXXXXXXXXX/XXXX v Tatra banke, a. s. Bratislava vo výške 600.000,- Sk, pričom po vypracovaní podkladov pre úvery a vyplnení príslušných žiadostí mandantom a po ich odovzdaní na regionálnej pobočke DEXIA a. s. v Žiline na 04.04.2005, hoci koncom marca 2005 vedela, že stanovisko banky k poskytnutiu úverov je záporné, na rokovanie sa nedostavila, na ústredí banky nemali o rokovaní vedomosť a doposiaľ zálohu nevrátila, čím poškodenej spoločnosti PN-KOREKT, družstvo, Piešťany spôsobila škodu vo výške 1.000.000,- Sk,

lebo skutok nie je trestným činom.

Podľa § 228 odsek 3 Tr. por. Sa poškodená PN-KOREKT družstvo, Piešťany, Inovecká 8, so svojím nárokom na náhradu škody odkazuje na občianske súdne konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Obžalovaná P.. M. E. na hlavnom pojednávaní prehlásila že je nevinná. V prípravnom konaní ako i na hlavnom pojednávaní na svoju obranu uviedla, že ona si riadne plnila svoje povinnosti vyplývajúce z mandantných zmlúv. Prvotné podklady predložila P.. Ď., ďalej rokovala s P.. B.. Táto požadovala predloženie ďalších dokladov, ktoré zástupcovia poškodeného PN-KOREKT družstvo obžalovanej napriek jej výzvam nedoručili. Po 01.04.2005 jej P.. B. oznámila, že ak firma doklady, ktoré doteraz predložila aktualizuje a upraví, je možné o projekte rokovať a uvažovať. Všetky doklady jej P.. B. odovzdala proti podpisu po 01.04.2005. Na základe požiadavky P.. Š. dohodla obžalovaná cez asistentku P.. Ď. termín stretnutia na 04.04.2005, avšak ona sa naňho zo zdravotných dôvodov nedostavila. V čase, keď schôdzku dojednávala, vôbec nevedela o zápornom stanovisku banky. Podľa obžalovanej celá vec stroskotala na tom, že poškodení nereagovali na jej výzvy a nedodali jej požadované doklady.

Svedok P.. A. Š. v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní uviedol, že na základe mandátnych zmlúv predkladali obžalovanej rôzne dokumenty. Obžalovaná im priniesla indikatívne prehlásenie z Dexia banky o pripravenosti financovať projekt hotela v Piešťanoch. Nejaký čas trvala komunikácia medzi PN-KOREKT družstvo a obžalovanou, poškodení jej predkladali rôzne dokumenty a 23.01.2005 jej protokolárne odovzdali komplet všetky materiály. Žiadali od obžalovanej protokol o odovzdaní materiálov banke a predloženie žiadostí o úver. Žiadosti im priniesla obžalovaná podpísané riaditeľom banky, 2x pani B.. Žiadali, aby dohodla stretnutie s členmi banky. 01.04.2005 im povedala, že dohodla stretnutie na 04.04.2005 s P.. Ď., kde bude pre nich pripravené záväzné prehlásenie o financovaní projektu. Na stretnutie však obžalovaná neprišla a keď išli za P.. Ď., tento o žiadnom dohodnutom stretnutí nevedel. Na druhý deň išli za pani B., ktorá im oznámila, že žiadosť nebola v ich mene podaná, obžalovaná jej nechala nejaké doklady, ale bez preberacieho protokolu. Všetky materiály mala pani B. dňa 30.04.2005 vrátiť obžalovanej s tým, že banka úver neposkytne. Na hlavnom pojednávaní uviedol, že obžalovaná mala asi s bankovými úradníkmi komplot ako organizovaná skupina za tým účelom, aby vydierali od ľudí peniaze. Od banky dostával rôzne potvrdenia o prisľuboch a keď došlo na lámanie chleba tvrdili, že sú neplatné.

Svedkyňa P.. M. B. vypovedala, že obžalovaná v banke predložila žiadosť o úver pre spoločnosť PN-KOREKT spolu s dokumentmi. Svedkyňa niekedy koncom marca 2005 telefonicky oznámila obžalovanej, že stanovisko banky je záporné. Všetky doklady vrátila obžalovanej osobne predtým ako sa stretla so zástupcami PN-KOREKT dňa 05.04.2005. Títo boli stanoviskom veľmi prekvapení, pretože si mysleli, že úver je už v štádiu pred podpisom úverových zmlúv. Na hlavnom pojednávaní uviedla, že úver nebol poskytnutý, pretože neboli predložené všetky požadované doklady a to obžalovanou. Bola s ňou v kontakte, ale nevie, či obžalovaná nemohla doklady zohnať alebo jej ich klient odmietol poskytnúť.

Svedok P.. N. Ď. na hlavnom pojednávaní uviedol, že obžalovaná chodila k nim do banky ohľadne úveru na financovanie hotela. Dali jej potvrdenia že majú záujem financovať uvedený projekt. Obžalovaná doniesla žiadosť o poskytnutie úveru, potom ju pravidelne dopĺňala o požadované doklady. Keď banka požadovala doloženia ručenia a prehlásenia zahraničnej spoločnosti o tom, že má záujem na Slovensku postaviť hotel a následne si bude táto hotelová sieť prenajímať tieto doklady obžalovaná nedoložila, preto sa o poskytnutí úveru ďalej nepokračovalo a úver nebol poskytnutý.

Svedok P.. M. Z., predseda predstavenstva PN-KOREKT, na hlavnom pojednávaní vypovedal, že všetky podklady, ktoré požadovala obžalovaná jej boli doložené. Nie je mu známe, alebo si nespomína, že by obžalovaná zasielala žiadosť o doloženie nejakých odkladov. Ďalej uviedol, že požadované doklady od zahraničnej firmy nedoložili, lebo všetko bolo v riešení.

Svedok A. E. o súčinnosti s obžalovanou vedel iba z počutia. V apríli 2005 vrela obžalovaná, že všetko je vybavené a majú ísť do Banskej Bystrice pán Ď. alebo Ď. povedal, že pani E. pozná, ale nič s ňou nechce mať.

Svedok P.. B. Ď. sa konkrétne k veci vyjadriť nevedel.

Súd na hlavnom pojednávaní prečítal aj listinné dôkazy nachádzajúce sa v spise.

Na základe tohto vykonaného dokazovania súd rozsudkom sp. Zn. 1T/89/2007 zo dňa 02.12.2007 obžalovanú spod obžaloby oslobodil. Tento rozsudok bol uznesením krajského súdu v Bratislave, sp. Zn. 3To/32/2010 zo dňa 25.05.2010 v celom rozsahu zrušený a vec bola vrátená prvostupňovému súdu aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na ďalšom hlavnom pojednávaní obžalovaná uviedla, že si z obidvoch zmlúv riadne vyfakturovala sumy za vykonanú prácu. Jednalo sa o úkony a to štádiom vstupných informácií a odborného-ekonomického poradenstva. Podľa nej boli sumy podhodnotené a uvedené práce riadne vykonala. Faktúry neboli PN-KOREKTOM odsúhlasené.

Svedok A. E. ďalej uviedol, že P. Š. listom oznámil obžalovanej, že faktúry neuznávajú, nakoľko práce neboli vôbec vykonané.

Svedok P. M. Z. zopakoval, že zo strany poškodeného boli obžalovanej dodané všetky požadované materiály. Odovzdali jej všetky dokumenty, ktoré obžalovaná iba mala odniesť do banky. Žiadnu poradenskú službu im neposkytovala. Dňa 07.03.2005 sa Dexia banka vyjadrila, že pristúpila k posudzovaniu ich úveru. 12.04.2005 sa vyjadrili, že po dôkladnom zhodnotení sa nebude podieľať na spolufinancovaní projektu, pričom všetky doklady mali byť osobne obžalovanou odovzdané Dexii banke dňa 31.03.2005

Svedok P. U. Š. uviedol, že bol spoločníkom vo firme ale mal na starosti iba stavebnú časť, otázky finančného charakteru mala na starosti iba obžalovaná, ktorá konala samostatne bez jeho vedomia. Je možné, že mandátnu zmluvu podpisoval, ale nepamätá si na to. Podľa spoločenskej zmluvy museli konať s obžalovanou spoločne a preto sa na zmluvách nachádza aj jeho podpis. Pred podpisom obsah zmluvy neštudoval, obžalovaná mala jeho plnú dôveru. Spoločnosť PN-KOREKT mu nič nehovorí.

Po takto doplnenom dokazovaní súd rozsudkom sp. zn. 1T/89/2007 zo dňa 16.04.2012 uznal obžalovanú vinnú zo žalovaného trestného činu, za čo jej uložil trest odňatia slobody v trvaní 2 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky a bola čiastočne zaviazaná k náhrade škody.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie obžalovaná a toto bolo uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3To/22/2013 zo dňa 23.04.2012 zamietnuté.

Obžalovaná prostredníctvom obhajcu podala dovolanie voči poslednému rozsudku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 1Tdo/51/2013 zo dňa 26.02.2014 rozhodol, že uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3To/22/2013 bol porušený zákon v neprospech obžalovanej, zároveň zrušil predmetné uznesenie ako aj rozsudok Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 1T/89/2007 zo dňa 16.04.2012 a prikázal Okresnému súdu Bratislava I, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol, pričom konštatoval, že boli splnené dôvody dovolania podľa § 371 odsek 1 písmena c) Tr. por.

V zmysle tohto zákonného ustanovenia právo na obhajobu sa chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu ako aj zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Procesno-procesný kódex obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného charakteristické pre konkrétne štádium trestného konania. Ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. predpisuje, že uplatniť tento dôvod dovolania je možné len vtedy, ak právo na obhajobu bolo porušené zásadným spôsobom.

V rozhodovanej veci k takému porušeniu práv obhajoby došlo, keď z vcelku nepochopiteľných dôvodov neboli predložené súdu zo strany obžaloby isté dôkazy vykonané v prípravnom konaní. V dobe rozhodovania súdu prvého aj druhého stupňa v spise neboli zápisnice o výsluchoch svedkov P. M. B. a P. N. Ď., títo svedkovia boli vypočutí vyšetrovateľom v prípravnom konaní 6. júla 2006.

Selektívny výber dôkazov orgánmi prípravného konania odporuje ustanovenie § 2 ods. 10 Tr. por. (orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou okolnosti svedčiace proti obvinenému ako aj

okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie), ale aj pre potreby strán v konaní, teda aj obvineného a obhajcu. Len takto je možné dosiahnuť rozhodnutie ako výsledok spravodlivého procesu.

Tomuto cieľu slúži aj úprava práv obvineného vyjadrená v ustanovení § 34 ods. 1 Tr. por., teda hlavne vyjadrovať sa ku všetkým (znáмым) dôkazom a od toho odvíjať svoju obhajobu.

Najvyšší súd na margo poznamenáva, že ustanovenia § 2 ods. 10 a § 34 ods. 1 Tr. por. zodpovedajú svojím obsahom ustanoveniu § 2 ods. 5 a § 33 ods. 1 Trestného poriadku.

V rozhodovanej veci takto postupované nebolo a preto je potrebné konštatovať, že došlo k porušeniu ustanovenia § 2 ods. 10 a § 34 ods. 1 Tr. por. v neprospech obvinenej. Ide o porušenie jej bazálneho práva, ktoré zároveň znamená aj zásadné porušenie práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.)

Dovolací súd musí konštatovať, že tento nedostatok, hoci bol namietaný obvinenou a obhajcom už v odvolaní, nevedol Krajský súd (ako súd odvolací) k adekvátnym záverom. Nie je totiž reálnou argumentáciou (str. 5 písomného vyhotovenia rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave z 23. apríla 2013, sp. zn. 3To/22/2013) o povinnosti obvinenej namietat tieto okolnosti už v predchádzajúcich štádiách konania, resp. názor, že síce orgány prípravného konania zanedbali svoje povinnosti a o konvalidácii nelegálneho stavu vypočutím spomínaných svedkov pred súdom.

Porušenie procesných predpisov v rozhodovanej veci vlastne by bolo možné až pri vrátení veci späť do štádia prípravného konania, k čomu však v súčasnom štádiu procesu nie je možné pristúpiť pre absenciu požiadavky generálneho prokurátora na taký postup (§ 389 ods. 1 Tr. por.)

Najvyšší súd však rezultuje, že dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. existujú a v ďalšom konaní je potrebné dosiahnuť, keď už nie absolútnu nápravu chybného právneho stavu, tak aspoň dôsledne zabezpečiť práva obhajoby. Týmto sú v danej situácii len opakované výsluchy do úvahy prichádzajúcich svedkov, resp. vykonanie aj iných potrebných dôkazov, pri realizácii ktorých bude môcť obhajoba dôsledne uplatniť svoje oprávnenia, doterajší postup nie je adekvátne označiť za dostatočný.

Súd si teda v ďalšom konaní zabezpečil príslušné zápisnice o výsluchu svedkov a týchto opätovne vypočul na hlavnom pojednávaní.

Svedkyňa P. M. B. v podstate zopakovala svoje výpovede a uviedla, že s obžalovanou mali viac stretnutí, čo je štandardné. Keďže projekt bol finančne náročný prebehlo možno aj 10 stretnutí. Spolupráca s obžalovanou bola štandardná, vždy sa snažila zabezpečiť predloženie požadovaných dokladov. S obžalovanou už mali predtým jeden úspešne realizovaný projekt.

Svedok P. N. Ď. potvrdil, že s obžalovanou mali dva projekty, v prvom prípade sa poskytnutie úveru zrealizovalo. V predmetnej veci s obžalovanou jednal on, ale viac kolegyňa P. B. a to zhruba jedenkrát mesačne, pričom rokovanie trvalo niekoľko mesiacov možno aj osem.

Po takto vykonanom dokazovaní a vyhodnotení dôkazov:

Na naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu podvodu je potrebné naplnenie subjektívnej stránky, teda úmyselného konania obžalovanej, čiže obžalovaná by musela uviesť do omylu poškodeného už pri podpise mandátnych zmlúv, čiže už v tom čase by musela uviesť, že úver nevybaví. Táto skutočnosť však preukázaná nebola. Naopak, obžalovaná sa po dlhšiu dobu snažila úver vybaviť, robila kroky k naplneniu mandátnej zmluvy, ako to vyplýva aj z výpovedí posledných dvoch menovaných svedkov, ktorí navyše uviedli, že v minulosti s obžalovanou podobný projekt úspešne zrealizovali. Otázka spotreby zálohy zo strany obžalovanej je čisto obchodnoprávny vzťah.

Na základe týchto skutočností súd skonštatoval, že žalovaný skutok nie je trestným činom a preto obžalovanú spod obžaloby v plnom rozsahu oslobodil a poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho vyhlásenia na podpísaný súd. Poškodený môže podať odvolanie len pre nesprávnosť výroku o náhrade škody. Odvolanie podané osobami, ktoré sa tohto svojho práva výslovne vzdali je právne neúčinné.